

mučan, težak, nesnosan; *tempi -i*, teška vremena; *vita -a*, kukavan život.

fatidico (-ci), *ag.* proročki, koji predskazuje sudbinu.

fato (pl. *fati* e poet. *fata*), *m.* (mit.) sudbina, udes.

fatta, *f.* vrsta; *di codesta —*, takav; *di quella —*, onakav; *di ogni —*, svakakav; *di simil —*, onakav; *uno scritto di quella —*, onakav spis, spis onakve snažnosti; *esser sulla —* (sulla tracciata), biti na tragu; *n'hanno dette di lui d'ogni —*, o njemu su svega i svašta govorili.

fatterello, *m. dim.* događaj od male vrijednosti.

fattezze, *fpl.* crte lica; obličje.

fattibile, *ag.* lak, moguć; *non —*, nemoguć; *è —*, moguće je.

fattispècie, *m. e f.* (leg.) stanje stvari, činjeničko stanje; — *della sentenza*, činjeničko stanje presude; *accertamento della —*, utvrđenje činjeničkog stanja.

fattissimo, *ag.* (di frutto) prezreo.

fattività, *f.* (neol.) uspješnost, uspješno dejstvo, aktivnost.

fattivo, *ag.* sposoban da (u)čini, uspješan, aktivan.

fattizio (-zi), *ag.* (lett.) vještački, neprirodan, napravljen rukom.

fatto, *m.* čin, djelo; događaj; (realità) fakat; (gèsta) junačko djelo; znatno, slavno, važno djelo; (compiuto) svršen posao, gotov čin; (punibile) kaznivo djelo; *appurare il —*, izvesti učin na čisto; *circostanza di —*, činjenica; *cogliere sul —*, zateći na djelu; *conosce il — suo*, poznaje njegov slučaj; *è un fatto!*, nedvojbeno!, izvan svake sumnje!; *gli ho detto il — mio*, iskazao sam mu svoj slučaj; *iskazao sam mu istinu*; *cogliere sul —*, zateći na činu; *veniamo al —*, predimo na činjenicu; *non è gran — prudente*, nije dosta oprezan; *in fatti, di —, in —*, u istinu, doista, zaista; *nel —*, faktički, stvarno; *dir il suo —*, reći svoju; *il — sta che*, to stoji da; *per dato e — di*, zbog, radi; *è un —, to stoji*.

fatto, *ag.* učinjen, dovršen; (di frutto) zrio; (di uomo) odrasao; (di vivande) gotov, kuhan; (ubriaco) napit; *è -a di gelosia*,

skroz je ljubomorna; *un uomo —*, odrastao čovjek; *ragazza -a*, djevojka za udaju; *bèn —* (della persona), lijepa stasa; *mal —* (della persona), nakazan, nagrđan; *questo è proprio — per te*, to je baš za te učinjeno; *ecco —!*, eto gotovo!, si —, takav; (prov.) *côsa -a capo ha*, tko učini griješku, treba da i okajava; vino je istočeno, valja ga piti.

fattore, *m.* (-ora e -trice, *f.*) čimbenik, faktor; (agente) poslovođa; (poet.) stvoritelj; (mat.) činilac.

fattoria, *f.* poljsko dobro, imanje, majur, pod zakup uzeto poljsko dobro; uprava jednog imanja.

fattorino, *m.* (postale) raznosač pisama; (ferroviario) raznosač paketa; (garzone) trgovački pomoćnik, komisionar, posrednik; (in livrèa, di caffè, albergo) livriran spoljašnji sluga (u kavanama, hotelima); (piòlo) kuka (za vješanje odijela); ruža (o koju se vješaju zavjese).

fattotum, *m. indecl.* V. factotum.

fattuchiera, *f.* vještica, čarovnica, vračarica.

fattuchiere, *m.* vještac, čarobnjak, vračar.

fattuchieria, *f.* vračarija; čarolija, čarobija, čari.

fattura, *f.* izrada; forma, kraj; radnja; (conto) račun, faktura, (d'òpera letter. o artist.) sklop, sastav; (d'abitì) pravljenje gotovog odijela, konfekcija; (costo del lavoro) iznos računa; (incantamento) opčaranje; *prezzo di —*, tvornička, kupovna cijena.

fatturare (*fatturo*), *v. a.* (di liquori) iskviriti, patvoriti; (ammaliare) čarati, očarati; (com. neol.) praviti, napraviti račun, fakturirati.

fatuità, *f.* uobraženost, taština, sujetnost; zaljubljenost u samoga sebe.

fàtuo, *ag.* uobražen, benast, tašt, budalast, ludovetan; *fòco —*, divlji oganj. || *m.* uobraženko, zamlata, bona, ludak.

fàuci, *fpl.* grkljan, guša, grlo; (di bèstie) čeljusti, ralje, žvalo.

fàuna, *f.* (scient.) fauna (sve životinjske vrste jedne zemlje).

fàuno, *m.* (mit.) faun (poljski bog).